

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Pardubice

Inspekční zpráva

Gymnázium K. V. Raise, Hlinsko, Adámkova 55

Adámkova 55, 539 01 Hlinsko

Identifikátor: 600 011 852

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Chrudim, Poděbradova 842, 537 02 Chrudim

Termín konání orientační inspekce: 7. únor - 9. únor 2000

Čj.	104 051/00-2051
Signatura	oj1zt203

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Biologie, chemie

Časová dotace předmětů odpovídá schváleným učebním plánům. Úpravy jsou v souladu s učebními dokumenty, tematické plány zajišťují kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky. Stanovené výukové cíle jsou vhodné a přiměřené, odpovídají standardu vzdělávání gymnázia. Zájemcům o dané předměty je nabídnuta možnost volby nepovinných předmětů ve vyšších ročnících. Všechny hospitované hodiny byly řádně připraveny.

Vyučující chemie jsou plně odborně a pedagogicky způsobilí. Vyučující biologie jsou pedagogicky způsobilí, odbornost jednoho je pro základní školy a druhého pro zemědělské školy. Výuka probíhá většinou v odborných učebnách. Vedle toho je k dispozici chemická laboratoř. Odborné učebny jsou vybaveny didaktickou technikou (zpětný projektor, video, snímací kamera), jejich prostředí je podnětné a estetické. Laboratoř chemie je průměrně vybavena, přístrojová technika chybí. Kabinety jsou dostatečně vybaveny pomůckami a odbornou literaturou pro řádné plnění cílů předmětů. Psychohygienické zásady byly dodržovány.

Metody a formy práce v jednotlivých hodinách včetně samotné struktury hodin byly adekvátní vzdělávacím cílům. Dbalo se na srozumitelnost a přiměřenost věku, byl kladen důraz na mezipředmětové vztahy, fakta se prezentovala ve vzájemných souvislostech. Vhodně byla využívána didaktická technika (videokamera, zpětný projektor, video). Při výuce byl vytvářen prostor pro vyjádření názorů žáků, účelně se využívalo dalších zdrojů informací (referáty žáků). Stěžejním prvkem ve výuce byl rozhovor a diskuse k probírané látce. Žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat teoretické vědomosti v praktickém životě. Ve výuce biologie se dostatečně pamatovalo na zásadu názornosti (obrazy, přírodniny, nákresy, video), v chemii byly použity demonstrační pokusy promítané zpětným projektorem. Při praktických cvičeních z chemie bylo dbáno na samostatnost práce žáků, žáci dostávali texty cvičení, organizace práce byla slabší stránkou hodin.

Ve většině hodin vládla pracovní atmosféra navozená vhodnou motivací. K motivačním faktorům v nemalé míře přispívaly referáty žáků. Dalším motivačním prvkem byla objektivnost hodnocení a jeho povzbuzující charakter. V každé hodině se pamatovalo na ověřování výchozích znalostí. Vedle tradičních forem zkoušení se hojně využívaly vlastní testy vyučujících s obrazovým materiálem i jiné netradiční způsoby (křížovka). Žáci byli vedeni k sebehodnocení, sebekontroli a odpovědnosti.

Vzájemná interakce učitel - žák respektovala věkové zvláštnosti žáků gymnázia. Pravidla komunikace byla dohodnutá, respektovaná a sloužila k posílení vzájemné důvěry. Rozhovor byl dominantním prvkem ve většině sledovaných hodin, žáci projevovali pozitivní vztah k výuce, dostávali dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů. Vyučující tím pozitivně ovlivňovali psychosociální podmínky výuky. Úroveň verbální a neverbální komunikace vyučujících byla dobrá.

Plánování a příprava výuky je velmi dobrá.

Podmínky výuky jsou velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky jsou velmi dobré.

Motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou velmi dobré.

Celkově je výuka biologie a chemie velmi dobrá.

Informatika a výpočetní technika

Předměty jsou vyučovány v časové dotaci odpovídající schváleným učebním plánům pro

gymnázia. Dále si mohou žáci v posledních dvou ročnících studia zvolit tento předmět z nabídky volitelných předmětů. V tomto případě může být předmět volitelným předmětem maturitní zkoušky. V současné době není předmět jako volitelný vyučován. V plánování výuky je zajištěna její kontinuita. Plánování je orientováno od zvládnutí základních principů a správných návyků, po algoritmizaci a základy programování. Stanovené výukové cíle odpovídají svojí náročností typu školy, podmínkám a možnostem žáků. Třídy jsou děleny na dvě skupiny, přesto počet žáků obvykle převyšuje počet počítačových stanic. Do učebny mají žáci přístup i o přestávkách a po vyučování. Práce s Internetem mimo výuku je umožněna za úhradu. Tyto možnosti jsou žáky velmi využívány.

Výuku předmětu ve všech skupinách zajišťují dvě vyučující. Jedna vyučující nemá příslušné odborné vzdělání pro výuku předmětu, přesto byla výuka po odborné stránce bez nedostatků. Materiálně technické podmínky výuky jsou nyní na dobré úrovni, za uplynulé období došlo k výraznému zkvalitnění. V jediné učebně je k dispozici 11 počítačových stanic a server, které jsou propojeny v síti (Linux). Konfigurace jednotlivých stanic je následující: 10x P II - Cyrix 333, RAM 32 MB, HDD 3 GB, 1x AMD K6, RAM 32 MB, HDD 8 GB a server P II - Cyrix 333, HDD 9 GB, RAM 128 MB s přístupem na Internet pevnou linkou. Využíván je např. software: Windows 95, Internet Explorer 5.0, MS Office, Turbo Pascal 7.0, Norton Commander a dále řada výukových programů. V učebně je dále k dispozici scanner ScanJet 4200C a barevná tiskárna DeskJet 610C. Uspořádání monitorů za sebou není po stránce psychohygienických zásad vhodné. Přes běžně prováděný úklid učebny, nebylo prostředí výuky příliš estetické a podnětné. Žáci v průběhu výuky využívali literaturu (fotokopie), kterou poskytla vyučující.

V rozvrhu hodin jsou vyučovací hodiny předmětu uspořádány ve dvouhodinových blocích. Výuka je, jak již bylo výše uvedeno, vedena po skupinách žáků. Ve výuce byl využíván zpětný projektor a dataprojektor připojený k jedné žákovské stanici. Využití dataprojektoru bylo omezeno na jednu hodinu, jelikož je ve škole využíván i v jiných předmětech. Vhodně byl použit k opakování a prověření znalostí. Při práci se zpětným projektozem nebyly všechny texty dostatečně zřetelné, což snižovalo účinnost použité techniky. V rámci hospitační činnosti nebyly zjištěny odborné nedostatky. Výklad byl postupný, přehledný a přiměřený věkovým zvláštnostem. Vyučující uplatňovaly individuální přístup k žákům, výuku vedly k dosažení stanovených cílů, volily metody podporující logické myšlení a následně zapamatování učiva. V průběhu řešení zadaných úloh vyučující sledovaly činnost jednotlivých žáků a poskytovaly pomoc při řešení úkolů. Žákům byl umožněn alternativní způsob řešení úloh a byli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo. Žáci měli dostatek prostoru pro individuální procvičení.

V hospitovaných hodinách byl zřejmý aktivní přístup žáků, a to i při jejich menší průběžné motivaci. Výchozí znalosti a dovednosti žáci prokazovali především při řešení nových úkolů. Opakování a zkoušení mělo zpětnovazební charakter jak pro učitele, tak i pro samotné žáky. Ve znalostech žáků nebyly identifikovány závažné nedostatky. Formulování otázek při zkoušení i v průběhu výkladu bylo zaměřeno na vzájemné souvislosti a aplikace učiva. Výkon žáka byl objektivně zhodnocen. Hodnocení a shrnutí v závěru hodin bylo provedeno pouze v minimálním rozsahu.

Vystupování a chování žáků bylo slušné, bez nedostatků. Ve výuce byl vymezen prostor pro vyjádření vlastních názorů. V průběhu vyučovacích hodin byl zřejmý pozitivní vztah žáků k předmětu a dobrá pracovní atmosféra. Vlastní projev pedagogů byl srozumitelný, kultivovaný a přátelský.

Plánování a příprava výuky byly velmi dobré.

Podmínky výuky (personální, materiální, psychohygienické) byly dobré.

Organizace, formy a metody výuky byly velmi dobré.

Motivace a hodnocení žáků byly velmi dobré.

Interakce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy byly vynikající.

Celkově je výuka předmětu informatika a výpočetní technika velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání v biologii, chemii, informatice a výpočetní technice je velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou jasné, vycházejí z místních podmínek a současného stavu. Vedení školy má zpracován písemný dokument koncepčních záměrů ze dne 1. září 1999. Do budoucna se počítá se zachováním čtyřletého a osmiletého studijního cyklu. Stávající ročníky šestiletého cyklu (5, 6) dokončí studium a nové se nebudou otevírat. Maximálně se počítá s dvanácti třídami obojího cyklu. Škola má všestranně připravovat žáky pro studium na vysokých školách. Tato koncepce byla přijata jak pedagogickým sborem, tak širokou rodičovskou veřejností a patřičnými institucemi.

Pro každý školní rok je zpracováváno organizační zajištění daného školního roku se všemi důležitými akcemi, přehlednou organizací školy, učebními plány, úvazky vyučujících a přehledem žáků. Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu, který je rozpracován na místní podmínky školy. Při plánování je využíváno návrhů předmětových komisí a ostatních pracovníků školy. Žákům je nabízeno celkem šest volitelných a šest nepovinných předmětů.

Plánování je velmi dobré.

Organizování

Život školy se řídí organizačním řádem, pracovním řádem a vnitřním řádem školy. V těchto dokumentech jsou jasně vymezeny kompetence jednotlivých pracovníků včetně delegování příslušných pravomocí. Organizační řád obsahuje přehlednou grafickou organizační strukturu školy, která umožňuje účinné řízení školy. Ředitel školy využívá svých poradních orgánů, hlavně předmětové komise. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům.

Vnitřní tok informací je zajištěn prostřednictvím třídních učitelů, informačních tabulí a školního rozhlasu. Rodiče žáků jsou informováni prostřednictvím třídních schůzek (2 x ročně), žáci nižších ročníků mají žákovské knížky a žáci vyšších ročníků studijní průkazy. Rodiče mohou rovněž využít individuálních konzultací s vyučujícími při operativním řešení vzniklých problémů.

K informovanosti široké veřejnosti slouží výroční zpráva školy, která postihuje všechny oblasti předepsané zákonem. Vedle toho se škola prezentuje v místním a regionálním tisku, pořádá návštěvní dny pro veřejnost. Podněty z veřejnosti jsou využívány školou v další práci školy. Ochrana osobních dat je zajištěna před zneužitím.

Oblast organizování vzdělávacího a výchovného procesu školy je velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy účelně využívá nástroje operativního řízení, které je funkční a účinné. Vychází z kontrolních zjištění jednotlivých činností a plánování. Odborná a pedagogická způsobilost je maximálně využívána, škola podporuje další vzdělávání pedagogů. Tvořivost a iniciativa pracovníků se uplatňuje prostřednictvím předmětových komisí při konkretizování tematických plánů jednotlivých předmětů.

Vyučující mají možnost navštěvovat vzdělávací akce Pedagogického centra v Hradci Králové, vlastními silami zajišťují školení v užívání Internetu. Začínajícím učitelům se věnují zkušení pedagogové a každý má svého uvádějícího učitele. V hodnocení pracovníků má ředitel vytvořen systém, jsou vypracovaná kritéria pro stanovení osobních příplatků a odměn. Hodnocení je diferencované a splňuje motivační funkci. Celý systém hodnocení je pracovníkům znám a pravidelně se aplikuje a inovuje.

Oblast vedení a motivování pracovníků je velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Kontrola výchovně vzdělávacího procesu vychází z organizačního uspořádání školy. Vedení školy má vytvořen systém kontrolní činnosti, kontrolní činnost je dána pracovní náplní jednotlivých pracovníků, zjištění z kontrol jsou analyzována a přijímána patřičná opatření. Pedagogická dokumentace je kontrolována pravidelně nejméně jednou za měsíc, některé dokumenty pololetně.

K základním prvkům kontrolní činnosti v pedagogické oblasti patří hospitace. Vedení školy má zpracován písemný plán hospitační činnosti. Vedle ředitele školy se podílejí na hospitacích zástupce ředitele, uvádějící učitelé a vedoucí pedagogických praxí studentů vysokých škol. Ze všech hospitací existují písemné záznamy, výsledky jsou s pracovníky projednávány a jsou přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Stávají se podkladem pro osobní hodnocení.

Kromě celostátní sondy MATURANT využívá škola k hodnocení úrovně výsledků učení žáků vlastních testů v jednotlivých předmětech.

Kontrolní mechanismy jsou velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Celkově je kvalita řízení velmi dobrá

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Škola má významné mimoškolní činnosti.

- výtvarné aktivity (celostátní soutěže, vernisáže výstav ve škole)
- taneční klub (pořádání celostátních soutěží tanečních párů, účast na republikových soutěžích)

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- zřizovací listina školy ze dne 1. listopadu 1991
- rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj.: 13 426/99-21 ze dne 4. února 1999
- organizační řád školy ze dne 1. září 1999
- pracovní řád školy ze dne 1. září 1995
- vnitřní řád školy ze dne 1. září 1999
- koncepční záměry školy ze dne 1. září 1999
- plán hospitační činnosti ze dne 8. září 1999
- rozvrh hodin na školní rok 1999/2000
- výroční zpráva za školní rok 1998/1999
- učební plán školy pro školní rok 1999/2000
- generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem čj.: 25 048/95-21-23
- generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem čj.: 20 594/99-22
- generalizovaný učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem čj.: 25 049/95-21-23
- generalizovaný učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem čj.: 20 595-22
- tematické plány hospitovaných předmětů
- třídní knihy hospitovaných tříd
- personální dokumentace vyučujících hospitovaných předmětů
- hospitační záznamy ředitele školy 1999/2000
- kritéria pro udělování osobních příplatků ze srpna 1999
- zápisy ze schůzí předmětových komisí za škol. rok 1999/2000
- časový program akcí výchovného poradce ve školním roce 1999/2000
- hospitační záznamy inspektorů

ZÁVĚR

Pozitiva

- úspěchy v mimoškolní činnosti žáků
- velmi dobré výsledky sondy MATURANT
- dobrá metodická práce ve výuce biologie a chemie
- zkvalitnění vybavení učebny výpočetní techniky

Negativa

- přístrojové vybavení laboratoře chemie

Při inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Na základě dílčího hodnocení kvality vzdělávání, hodnocení kvality řízení a dalších významných zjištění je škola velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Jarmil Feltl	Ing. Jarmil Feltl v. r.
Člen týmu	Ing. Jan Černý	Ing. Jan Černý v. r.

Ve Svitavách dne 17. února 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. února 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
RNDr. Hynek Vojanec	dr. H. Vojanec v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	00-03-09	104 106/00-2051
Zřizovatel	00-03-09	104 107/00-2051

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly vzneseny